

Naar het Richtsnoer

Prediking over Jesaja 6 vers 5-7

Liturgie

Ps. 97 : 1, 2

Wet des Heeren

Schriftlezing Jes. 6.

Ps. 106: 2, 3.

Ps. 79 : 4

Ps. 20 : 3, 5.

Ps. 97 : 1, 2

Gemeente,

De God Israëls, de God Zijner Kerk, is een God van geduchte majesteit en heerlijkheid, voor Wie al wat mens is, in het niet verzinkt. Hij is de Heilige, Die een ontoegankelijk licht bewoont, en voor Wiens aangezicht nooit iemand onder ons zich met iets van zichzelf, ook niet zijn goede mening, zijn beginsel, zijn pal staan voor de Waarheid, zijn ijveren voor de Heere, en wat daar meer moge bijgebracht worden, kan handhaven. Daarvan hebben we daarstraks gezongen en dat moeten Gods kinderen zich altijd weer opnieuw laten gezeggen, opdat ze hun God en Zaligmaker Zijn koninklijke gang laten gaan en niet zullen denken het voor Hem te moeten opnemen; ja, opdat ze zich gedurig verootmoedigen over velerlei onverstand en ontrouw, en toch verblijd over Zijn aanwezigheid gehoorzaam de loopbaan lopen, die hun is voorgesteld, ziende op de Overste Leidsman des geloofs, Jezus Christus.

Zo alleen zullen ze uit Hem en door Zijn Geest bekwaamd worden om Zijn naam te belijden en der Waarheid getuigenis te geven, waar zij daartoe ook geroepen worden; zo alleen zullen ze, niet in zorgeloosheid; maar wel in heilige onbezorgdheid, (welke echter verbonden is met tere nauwgezetheid aangaande de Goddelijke leer des Woords), bemoedigd hun pelgrimstocht door de woestijn der wereld en van het kerkelijk leven voortzetten, om na door de genade van hun Heere en Heiland hun dienstplicht vervuld, afgelost te worden. Dat moge ons bijblijven, als we het oog wenden naar de nieuwe orde, waaronder onze Nederlandse Hervormde Kerk nu sinds 1 Mei 1951 leeft. Wij mogen dat echter niet doen dan bij het licht des Woords. We kozen als onze tekstwoorden voor deze dienst des Woords, wat u vindt in Jes. 6 : 5-7 : *'Toen zeide ik: Wee mij; want ik verga! Dewijl ik een man van onreine lippen en ik woon in het midden eens volks, dat onrein van lippen is; want mijn ogen hebben de Koning, de Heere der heirscharen gezien. Maar een van de serafs vloog tot mij, en had een gloeiende kool in zijn hand, die hij met de tang van het altaar genomen had. En hij roerde mijn mond daarmede aan, en zeide : Zie, deze heeft uwe lippen aangeroerd ; alzo is uw misdaad van u geweken, en uw zonde is verzoend.'*

Kort voor de datum, dat onze Kerk zou gaan Leven onder de nieuwe Kerkorde, ontvingen de kerkenraden van de Generale Synode een schrijven, waarin zij werden opgewekt om de gemeente op te roepen om in diepe vreugde met de Synode God voor de grote weldaad dezer nieuwe orde te danken. Voor vele kerkenraden en dienaren des Woords zal het, gelijk het dat ook voor ons, wel onmogelijk zijn geweest om in die vreugde onverdeeld te delen en de gemeente tot die vreugdevolle dankbaarheid op te wekken. Hoeveel goeds er ook in deze nieuwe orde moge gevonden worden, zij die de oud-gereformeerde waarheid wensen te eren, kunnen haar niet met blijdschap ontvangen, hoezeer hen dat ook kan bedroeven.

Wie had niet gaarne mede verheugd geweest, doch wij kunnen in de aanvaarding van deze nieuwe orde onmogelijk ontdekken een waarachtige wederkeer der Kerk tot het volle Woord van onze God en de leer godzaligheid, zoals die in onze belijdenis wordt vertolkt. Daarom hebben dan ook de Hervormde gemeente en leden, die op de grondslag der belijdenis wensen te staan en zoeken daaruit te leven en daarnaar te denken en te handelen, in hen, die om dezelfde reden in de vergadering van de Generale Synode zich gedrongen voelden, hoe pijnlijk het hun moge geweest zijn, ook tegen te stemmen, hun vertegenwoordigers en woordvoerders gezien. Het kan thans onze bedoeling niet zijn om in deze prediking u de vele bezwaren, die tegen de Kerkorde ingebracht moesten worden, voor te stellen.

Nochtans heeft u gemeente, van de hoofdzaken op de hoogte te zijn, en aangezien dat vaak niet het geval is, kan het niet anders dan mede tot onze roeping behoren u ook aangaande deze dingen in te lichten en Gods Woord te verkondigen. U zij dan bekend, dat de allereerste en onoverkomelijke struikelblok in de nieuwe Kerkorde is de *niet genoegzame* binding der Kerk aan haar *belijdenis!* In de belijdenis ligt de band der gemeenschap. In een ware, gereformeerde kerkorde moet deze band onomwonden erkend worden. Waar het dan ook ging om een kerkorde, daar moest geëist worden, dat kerkrechtelijk absoluut klare taal gesproken werd. Deze taal is echter steeds weer niet gesproken ten opzichte van de belijdenis. Als norm voor kerkelijke gemeenschap is de belijdenis vervangen door: 'de weg van het belijden der Kerk'. In dit laatste kunnen we niet anders dan een ruimere en soepelere formulering ontdekken, die de band der gemeenschap rekkelijker maakt dan Gods Woord toelaat. Versta wel, we bewegen ons hier op het terrein van het kerkrecht, en moeten de formulering dus ook kerkrechtelijk toetsen. Daarom is zwevend blijven in formulering hier het bedrijven van zonde.

Voorts moet u weten, dat in de nieuwe kerkorde de van boven of heersende druk op de plaatselijke gemeenten niet is opgeheven. Deze druk, waaronder de Hervormde gemeenten nu al meer dan een eeuw gezucht en gekwijd hebben, is daarentegen bestendig in velerlei opzicht en zo blijft in voortgang de vrijheid der plaatselijke gemeenten, waarop zij naar des Heeren Woord recht hebben, zeer beknot. Om deze twee redenen vooral, kunnen wij, in hoeveel zaken er ook met het verleden moge gebroken worden, geen radicale breuk met dat verleden constateren. Wel moeten we hierop letten (en dat is zeker een verschil met het verleden), dat de onaantastbaarheid der belijdenis door hen, die er in werkelijkheid niet uit leven, onzekerder is geworden. Dat laatste klemt hierom, omdat de Schriftkritiek gemakkelijk openlijk als maatgevende norm voor uitleg der Schriften erkend wordt en daardoor in brede kringen in onze Kerk een leven uit art. 3-7 van onze belijdenis niet waargenomen wordt. Het moge echter u allen mede uit het hart gegrepen zijn, als wij als staande voor Gods aangezicht met Gods Kerk van alle eeuwen belijden het absolute gezag van Gods onfeilbaar Woord, als zijnde van Genesis 1 : 1 tot en met Openbaring 22 : 21. Als het woord Gods door Zijn Geest ingegeven Openbaring, waarvoor we onvoorwaardelijk begeren te buigen. En van hetwelk we geschreven vinden: Tot de Wet en tot de Getuigenis, indien zij *niet* spreken naar dit Woord, het zal zijn, dat zij geen dageraad hebben (Jes. 8 : 20).

Wij begeren niet liever dan als een onwetende en dwaze onvoorwaardelijk onze gedachten gevangen te geven aan dat Woord, gelijk de Heilig Geest Zelf ons daartoe opwekt met de woorden: 'Indien iemand tot deze dingen toedoet, God zal over hem toedoen de plagen, die in dit boek geschreven zijn; en wanneer iemand afdoet van de woorden des boeks dezer profetie, God zal Zijn deel afdoen uit het boek des levens, en uit de heilige stad, en uit hetgeen in dit boek geschreven is' (Openbaring 22 : 18 en 12). We hebben toch hierbij te bedenken, dat, wat voor een deel van Gods getuigenis geldt, ook geldt voor het geheel van Gods Woord. Wij kunnen en mogen niet anders en willen graag om dit ons op deze wijze staan op de grondslag der belijdenis de smaadnaam van 'fundamentalisten', gelijk men ons graag smalend noemt, dragen: terwijl we echter tegelijk weten dat door genade niets anders geschiedt, dan dat we gebouwd worden op het fundament van de apostelen en profeten, waarvan Christus is de uiterste hoeksteen. Zo stuiten de pijlen der smaad zich op de koepel van de bedekking des Heeren over hen die geloven. Want 'over alles wat heerlijk is, zal een beschutting wezen'. (Jes. 4 : 5.)

Toch zal gemeente, als we de situatie op het erf onzer arme kerk bij het rechte licht mogen overzien, te midden van de droefheid, die doorgaans het hart vervult, omdat we niet mede verheugd kunnen zijn, ook om onze mond een glimlach spelen. Want we kunnen toch niet anders dan dankbaar zijn en er een wonderlijke en genadige besturing van God in erkennen, dat in de kerkorde nog over de belijdenis gesproken wordt, zoals er over gesproken wordt, en dat erin ook gewaagd wordt van gehoorzaamheid aan de Heilige Schrift. Vanuit het schriftuurlijk-kerkrechtelijk standpunt moest men (uit gehoorzaamheid aan Gods Woord) zijn stem verheffen tegen de formulering. Maar we miskennen de goedertierenheid Gods niet, waardoor het ons mogelijk is geworden, om de Synode telkens weer aan haar eigen woorden te herinneren en haar te wijzen op Gods Woord en ook de belijdenis, die zij zegt te willen eren. De Heere heeft niet toegelaten, dat de belijdenis openlijk van het erf der Kerk zou worden weggedaan. Met een glimlach mogen we gedenken, dat ons van 's Heeren wege als onze plaats blijft aangewezen het erf van onze Hervormde Kerk, waarin we te staan, te getuigen en wettig te strijden hebben.

Echter, hoe zal dat waarlijk mogen geschieden, zodat we niet onze eigen oorlogjes voeren, maar de oorlogen des Heeren mogen strijden? Alleen zo we inderdaad spelbreker zijn op het vreugdefeest, gelijk de Godsmen Jesaja dat was en dat moest zijn in zijn dagen. Moge daarom, als ons gevraagd wordt 'Waarom ziet u er toch zo overwegend droevig uit?' Geantwoord worden in oprechtheid des harten met de klacht van Jesaja : 'Dewijl ik een man ben van onreine lippen, en ik woon in het midden eens volks, dat onrein van lippen is'. Het is dan echter nodig, zal het geen farizeeërsklacht zijn, dat we ook met hem afweten van het gezien hebben van de Koning, de Heere der heirscharen. Doch daarover straks.

Het kwam dus in Jesaja's dagen ook voor, dat er een spelbreker was. De tijd, waarin Jesaja arbeidde als profeet om het huis van Juda het oordeel aan te zeggen, was een tijd van algemene welvaart. De landbouw, handel en nijverheid bloeiden en wierpen rijke winsten af. Jesaja's tijdgenoten moesten in het algemeen dan ook niets hebben van zijn sombere voorspellingen. Zij hielden hem voor een zwartkijker en ergerden zich verschrikkelijk aan zijn boodschap, zodat zelfs hun spot een soort uitdaging werd aan het adres Gods : 'Dat Hij haastte, dat Hij Zijn werk bespoedige, opdat wij het zien. en laat naderen en komen den raadslag des Heiligen van Israël, dat wij het vernemen!' (Jes. 5 : 19).

Doch de Godsmann had de werkelijkheid van de zonde des volks te zien gekregen in het licht van de heiligheid des Heeren, en hem werd daarover getoond het komende gericht. Dat moest hij het volk verkondigen. In het zesde hoofdstuk zijner profetieën wordt ons zijn roeping tot zijn bijzonder ambt beschreven. Wij gaan nu niet het roepingsvisioen in de brede beschrijven en verklaren, doch wijzen op bepaalde trekken in Jesaja's roeping, die ons bijzonder moeten aanspreken in verband met onze plaats op het erf onzer kerk. En dan moet ons dit wel allereerst treffen, dat bij zijn roeping tot profeet de Godsmann eerst *zichzelf* tegen 't lijf loopt! Eerst wordt zijn oog gevestigd op hem zelf, dan pas op zijn volk, in welks midden hij woont. Daarbij sluit aan, dat hij niet kan en mag gaan getuigen in het midden zijns volks tegen de afval, alvorens hij in diepe verslagenheid over zijn *eigen* onreinheid de verzoening daarvan voor God vanaf het altaar heeft ontvangen. Het eerste, wat van zijn lippen komt, als hij overweldigd wordt door de majesteit en heiligheid Gods, is: 'Wee mij, want ik verga! dewijl ik een man van onreine lippen ben....'

Het was een zeer bijzonder gebeuren, omdat Jesaja geroepen werd tot profeet. Doch welke rijke lessen liggen hier voor ons allen nochtans in. Jesaja zal niet staan te midden van zijn volk als een rechtschapene te midden der goddelozen. Als een eilandje van reinheid te midden van een zee van afval. Of als een pilaar van getrouwheid te midden van ruïnes van verval. Maar als een, die in zichzelf mede onrein is, die niet beter is dan de rest en die deel heeft aan de schuld van het volk. Als een, die moge het dan niet op dezelfde wijze, (dan toch op andere manier) zijn lippen bezoedeld heeft en telkens het gevaar loopt dat weer te doen, al zou hij al goede woorden spreken. Zo is en blijft er voor hem niets over om zich op te verheffen. En heeft hij voor dat hij een getuige des Heeren kon worden tot zijn volk, zichzelf in waarheid moeten aanspreken en veroordelen. En dat laatste is zo grondig geweest, dat het zijn kracht telkens weer zal betoond hebben in zijn ganse bediening. Dan pas, vanuit deze boetvaardige vernedering, waarbij er van hem niets overbleef, en vanuit de verzoening zijner zonden, werd hij getuige Gods. Dat alles heeft voor ons, die zeggen de oud-gereformeerde waarheid te willen eren, zeer veel te zeggen! Ja, natuurlijk zijn we het allen in belijdenis met de strekking van de les, die uit de roeping van Jesaja getrokken moet worden, hartelijk eens. Ja, dat is zo, dat spreekt vanzelf.... Ja, maar het komt op waarheid aan in de praktijk, gemeente, en op beoefening ervan!

Als we nu over het gehele erf onzer kerk heen zien en de gemeenten, leden en groepen die zeggen de Waarheid lief te hebben waarnemen, dan kunnen we toch niet loskomen van het gevoelen, dat onder ons veel meer overweegt: Van een houding van het zien naar buiten, van het zien van onszelf naar de ander. De houding van het aanwijzen van de breuk bij die ander, zonder zichzelf te hebben moeten aanspreken en met zichzelf persoonlijk, in onze Hervormd-Gereformeerde gemeenten, in onze Hervormd-Gereformeerde beweging te zijn vastgelopen? Is daar niet al te vaak in hetgeen binnen onze kringen gesproken en geschreven wordt een toon, die *eigenrechtig* aandoet? Vertonen onze gemeenten werkelijk dat beeld, dat zij zich eigen kunnen maken het woord van Nehemia: 'God van de hemel, die zal het ons doen gelukken, en wij, Zijn knechten, zullen ons opmaken en bouwen?' Kunnen we er gerust op zijn, dat de Hervormd-gereformeerden de wacht bij de belijdenis betrekken? Toch horen en lezen we deze en dergelijke dingen. Missen we echter hier niet al te veel, wat bij Jesaja vooropging, en waardoor hij (wat hem betreft dan in een zeer bijzondere zin) een getrouw getuige werd, n.l. dat hij allereerst met *zichzelf* te doen kreeg?

En dat, terwijl in doorsnee onze gereformeerde gemeenten zo'n droevig beeld vertonen. Waar is dat gereformeerde volk, waarvan vaak zo hoog wordt opgegeven? Onder gereformeerd volk hebben we toch te verstaan dat volk, dat leeft in het waarachtig geloof in en uit de belijdenis der Kerk. Waar is het? Hoe vele gemeenten zijn er niet, die voor 90 procent louter bij dode vormen leven, welke door de traditie nog wat in stand worden gehouden, maar geen bolwerk kunnen zijn tegen de aanstormende slagorden van de geest van deze eeuw?

Waar zijn de gemeenten, waar niet de dode orthodoxe vorm, maar het leven des Geestes in waarachtige .gemeenschap met Christus de toon aangeeft? Hoe staat het met des Konings instellingen, b.v. het Heilig Avondmaal, in tal van onze gemeenten? Er zijn tal van evangelisatie-groepen, die de zuivere bediening des Woords zoeken, maar waar is het volk in die kringen, dat in levende kennis van Christus hongert naar des Konings spijs en drank? Welk een grauwheid vanwege grote geesteloosheid ligt over de meesten onzer gemeenten uitgebreid!

Moeten in deze niet beiden, de gemeenten en hare dienaren, in het gericht Gods betrokken worden? Is onze prediking tintelend van Geest en leven? Doet ze het bloed van Christus druipen op de scharen? Is er gestage worsteling met de Schriften om waarlijk Gods Woord te bedienen, ja, te bedienen in het midden der gemeente ? Of sussen we onszelf en de gemeente in slaap met te zeggen, dat het een geesteloze tijd is en dat er maar weinigen uitverkoren zijn, en dat een natuurlijk mens natuurlijk niet ten avondmaal mag gaan Weten we dan niet het tweesnijdend zwaard des Geestes te moeten hanteren, en als onruststoker te moeten staan te midden van de gezapige rust, dat we hebben aan te dringen achter de kudde?

Wij hebben dan ook zeker wel allereerst op onszelf, ons die de Waarheid zeggen lief te hebben, het Woord des Heeren toe te passen: Het ganse hoofd is krank, en het ganse hart is mat....! Wordt dat erkend, niet maar met een dode letterbelijdenis, maar in waarheid, zal dan dat niet de eerste nood worden en het eerste probleem zijn, dat aan de orde moet worden gesteld, of toch in ieder geval altijd weer bij ons actueel is. Dat is ons allereerst nodig, zal er waarachtig getuigenis van ons uitgaan op het erf der kerk. En anders zal ons strijden voor de handhaving van de belijdenis niets baten. Wij hebben allereerst te tonen, ja waarlijk te tonen, dat het ons gaat om het *leven* uit de belijdenis, en dat we geenszins lijden aan de veronderstelde kwaal van belijdeniskramp. Indien we nu dat 'tonen' niet kunnen opleveren, wat is dan ons streven en strijden waard, als we niet eerst schaamrood erover tot onszelf inkeren en voor God ons verootmoedigen? Het doel van de strijd kan toch niet zijn om een dode vorm tot heerschappij te zoeken te brengen? Dan zouden we den ander gemakkelijk houvast geven.

Dit is daarom de nood, dat we de geloofskracht niet opleveren, nodig voor de wettige strijd. En waar dat niet is, daar blaast God in al het onze. Waar we ijveren voor de Waarheid, zonder met deze dingen te worstelen, daar is een geest van zelfgenoegzaamheid, waardoor we kwetsbaar zijn. Als we met deze dingen bij het licht des Woords tot onszelf werkelijk inkeren, zullen we beseffen, dat we wel zeer slechte verbreiders en verdedigers van de Waarheid zijn, maar en dat is tegelijk bevrijdend: dat de Waarheid ons ook niet nodig heeft als zodanig! Wel echter wil de Waarheid, Die in Zichzelf onoverwinnelijk is en zegevierend voort trekt, getuigen van haar hebben: getuigen der Waarheid, die Haar uitroepen op het erf der kerk en in het midden der wereld. Het voorrecht van getuige der Waarheid te zijn valt echter alleen een mens, een volk of beweging te beurt, welke het vergaat als Jesaja in zijn roepingsvisioen (wat dan betreft het wezen der zaak). Zo leve dan in ons hart, wat we samen zingen in Ps. 79 : 4

Leven we bij onze eigen voorstellingen of bij het licht van 'ons beginsel', zonder dat we ons persoonlijk gesteld weten tegenover de Heilige God en door Zijn heiligheid en heerlijkheid overweldigd worden, zo kunnen we vanuit de burcht van 'ons beginsel' de ander bestoken en onszelf min of meer buiten schot wanen. Doch komen we met Jesaja in de tempel Gods terecht, voor het aanschijn des Heeren, dan gaat onze burcht in vlammen op en wordt alles, wat in en aan ons is, verteerd! Ondanks al onze goede woorden, ons beginselvast strijden en streven, gaan we er eerst zelf aan. En pas nadat onze onreinheid verzoend is, zullen we ons geroepen kunnen weten tot getuige der Waarheid. Dat is juist het grote wonder, dat niet een reine en een die zuiver is, maar een, die zichzelf als onrein heeft leren kennen (ook ten opzichte van de zonden) waartegen hij te getuigen heeft, geroepen wordt tot wettige strijd en een wettig getuigenis. Want in die strijd en dat getuigenis des Heeren alleen werkt de Geest des Heeren door in onoverwinlijke kracht.

Jesaja is in het sterfjaar van koning Uzzia in een machtig visioen overweldigd geworden door de heiligheid en heerlijkheid van Israels God. Deze openbaring Gods heeft een blijvende indruk op hem nagelaten, waarvan zijn ganse boek getuigenis aflegt. Dat kon ook niet anders: Hij aanschouwde in dit visioen hemelse dingen, die hem in aardse zinnebeeldige vormen werden getoond. Hij krijgt een gezicht op de heilige God als de Heere, d.i. Degene, Die in koninklijke heersersmacht als souverain alles regeert en voor Wiens aangezicht de aarde heeft te zwijgen. De eeuwige, hoge God, de enige God, de levende God, ziet de profeet op Zijn troon gezeten in Goddelijk-koninklijke Majesteit. Zijn verschijning is zo geweldig, majestueus en al reeds de tempel geheel vullen. De heilige troongeesten, de serafs, in wier dienst bijzonder de heiligheid Gods op de voorgrond treedt, prijzen met geweldige stem de HEERE der heirscharen in Zijn heiligheid en heerlijkheid: 'Heilig, heilig, heilig is de HEERE der heirscharen De ganse aarde is van Zijn heerlijkheid'. Jesaja zag eerst alleen de Heere, God in Zijn majesteit en regeermacht, voor wie de mens niets is. De serafs horen we dan verkondigen, dat deze Heere ook de HEERE is, Jehova, de God des Verbonds. Maar hun 'driemaal heilig' maakt duidelijk, dat Israël, en ook Jesaja niet, met niets voor Hem in zichzelf kan bestaan! Bij de openbaring van deze eeuwige heerlijkheid Gods verzinkt dan ook alle aardse heerlijkheid in het niet, ook die van een vrome man als Jesaja. Want bij het door de serafs geweldig uitroepen van de heiligheid des Heeren, bewogen zich de posten des dorpels als lichte dingen en werd het huis vervuld van rook, die van het altaar opsteeg. Door dit laatste werd tevens het altaar aan het oog van Jesaja onttrokken.

Wat zal dan de nietige mens beginnen? Hij verdwijnt in het niet bij al de heerlijkheid Gods, die daar geopenbaard wordt. Maar er is meer: Wat blijft er aan en in hem over van zijn ijver, zijn trouw, zijn strijden voor de Waarheid en de zaak des Heeren, zijn afgescheiden zijn van de zondige wereld en de zondige mensen, van hen die Gods Woord niet achten, bij de openbaring van de overweldigende heiligheid des Heeren? Gesteld tegenover deze heiligheid van God, als we direct voor Zijn aangezicht getrokken worden, blijft er geen zonde meer bedekt in ons arglistig mensenhart en is er geen zonde meer klein, maar vertoont zich alles in en aan ons, in gedachte, woord en daad, ja in de innerlijkste begeerte, in zijn ware gedaante der onreinheid. Daar ziet Jesaja eerst zichzelf, dan pas zijn volk, in welks midden hij woont, en voelt zich door alles heen zakken: 'Wee mij; want ik verga!' Of letterlijk: ik word verdelgd! Dewijl ik een man ben van onreine lippen. Zijn onreine lippen verkondigen het hem, ja, juist zijn lippen! De lippen van zijn volk zijn onrein doordat het ze bezoedelt op zijn wijze, maar ook zijn lippen zijn het, waar hij ze bezoedelt op zijn wijze. Zijn niet de lippen het altaar des harten? Doch de varren der lippen worden niet den Heere betaald. Het volk offert op zijn wijze op het altaar der lippen aan zijn goden, maar Jesaja is zich allereerst bewust: *Ik* doe het op mijn wijze!

En moet door ons heden, bij het licht van deze heiligheid Gods, niet getuigd worden: 'En *wij* op onze wijze?! Betalen wij de Heere, die de Waarheid willen eren, (nu in het globaal gezien) in het uitdragen der beginselen en in het strijden voor de Waarheid 'de varren onze lippen'? Of moeten heden onze gemeenten, onze beweging (als ik zo spreken mag) zich laten gezeggen van 's Heeren wege: 'Waartoe zal Mij zijn de veelheid uwer slachtoffers? zegt de Heere: Ik ben zat van de brandoffers der rammen, en het smeer der vette beesten, en heb geen lust aan het bloed der varren, noch der lammeren, noch der bokken' (Jes. 2 : 11.) Ach, we kunnen als gereformeerd mens zo ongereformeerd om onszelf heencirkelen. Indien we niet persoonlijk en als gemeente, als een met onreine lippen door al ons werken, streven en strijden heen gezakt zijn. En als de vruchten daarvan niet openbaar worden, zo zal er geen dageraad zijn, maar het misnoegen Gods rusten op al ons werken en woelen, hoe getrouw we ook menen op te komen voor de rechte beginselen. Gezien de algemene kerkelijke toestand, landelijk en plaatselijk, menen we dat het daarstraks aangehaalde getuigenis des Heeren uit Jesaja 2 niet door ons naast ons mag worden neergelegd.

Deze kwaal van ons mogen we niet op het lichtst zoeken te genezen of er aan voorbij gaan! Gemeente, we weten niet, hoe de situatie zich hier kerkelijk ontwikkelen zal. Maar wel weten we, dat we, om wettig in het geloof te strijden en in de overwinningen des Heeren, (welke overwinningen zijn, niet naar onze maatstaf, maar naar de maatstaf van het heiligdom) te delen, nodig hebben, persoonlijk en gemeenschappelijk, niet allereerst naar *buiten* te zien, als komt vandaar alleen de moeiten en de nood, maar allereerst naar *binnen* te blikken! En met Jesaja in het licht der overweldigende heiligheid Gods in te leven: Wee mij, want ik word verdelgd, dewijl ik een man van onreine lippen ben. En dat vanwege het vele praten zonder wezen. Vanwege het zogenaamd opkomen voor de zuivere leer, zonder waarachtige bekering en zonder dat het aanklaagt dat u leeft zonder God en zonder Christus! Zonder erkenning van uw zonden en kennis der genade! Vanwege het zich houden voor liefhebbers der oude Waarheid zonder te leven of te begeren te leven uit die Waarheid in de begeerte naar Christus door de bediening des Geestes!

De Koning der Kerk kan onder Zijn banier geen modepoppen gebruiken, doch alleen maar *levende* leden Zijns Lichaams! Hier kan geen verontschuldiging worden aangevoerd, want ongeloof en onbekeerlijkheid stellen voluit schuldig! En die de Heere in oprechtheid vrezten mogen toch immer diep beseffen, dat ze altijd weer op die plaats, waar Jesaja gebracht werd en ook zij gebracht werden, gehouden moeten worden of ook erheen teruggebracht, opdat het besef van deze zaak bij blijve! Gelijk ook Jesaja deze overweldigende indruk van Gods heiligheid en zijn onreinheid nooit meer is kwijt geraakt. Want ja, zo vergaat het ons toch, als we niet maar deze of gene zien, maar met Jesaja moeten zeggen : Want *mijn* ogen hebben de Koning, de HEERE der heirscharen gezien!

Zie, wanneer dan alle woord op onze lippen verstomt en we door al ons ijveren voor de goede zaak en het rechte beginsel en door onze verdediging en verbreiding der Waarheid heen zakken als door een papieren zolder met op onze lippen: 'Wee mij, ik word verdelgd' dan, maar dan ook alleen rijst wonderlijk de dageraad! Zo ervaart het de enkeling, zo wordt het ook gemeenschappelijk ervaren. Toen Jesaja de grond onder zijn voeten voelde wijken, voor God, Die, in de rookwolk gehuld, niet te benaderen was met de varren zijner lippen, toen doemde daar voor zijn door Gods heiligheid verteerd gemoed uit de wolk het *altaar* op. Daar scheurde een heilige seraf het rookgordijn en vloog met in zijn hand een gloeiende kool, die hij met de tang van het altaar genomen had, tot hem, en roerde daarmede zijn mond aan.

Zo breekt God in Christus zich baan om onreine lippen te reinigen en gesloten lippen te openen. Jesaja zag door de scheur in het rookgordijn, welke van God uit gemaakt was, heen op het reukofferaltaar; waarop het reukwerk brandde. En met dat reukaltaar werd hij in contact gebracht door de seraf, die met een gloeiende kool van het altaar tot hem kwam en zijn lippen beroerde. Hier spreekt, ook blijkens Joh, 12 : 41, waar we lezen, dat Jesaja hier Christus' heerlijkheid zag en van Hem sprak, de schaduw van de heerlijke rijkdom van Christus. Hij Wiens reukwerk der verdiensten, der voorbede, der aanbidding en des lofs opstijgt voor het aangezicht Gods. Vanuit de gloeiende kolen Zijner vertering opsteeg in de vlammen der gerechtigheid Gods. De gloeiende kool, die de seraf nam van het altaar en waarmee hij Jesaja's lippen beroerde, is deze Christus in Zijn verzoenend lijden en sterven. Is dit Zijn verteerd worden in Jesaja's plaats, waarom dan ook Jesaja de wondere taal der bevrijding hoort: 'Zie, deze heeft uw lippen aangeroerd; also is uw misdaad van u geweken, en uw zonde is verzoend'. En in Zijn Offer verzoening ontvangen hebbend, is de verstomde ook der zalving van Christus deelachtig en wordt hij in de Geest van Christus uit Zijn reukwerk des lofs van de Drieenige God bediend, zodat hij kan spreken en getuigen in de Naam des Heeren.

Zo werd Jesaja een gezondene om te getuigen. Lees maar in het achtste vers: 'Daarna hoorde ik de stem des. Heeren, dewelke zeide: Wie zal ik zenden en wie zal voor Ons heengaan? Toen zeide ik: zie hier ben ik, zend mij heen'. Voordien was er geen vrijmoedigheid en geen recht om te spreken, nu zijn ze er beide, terwijl een heilig moeten dringt tot getuigen. Jesaja's roeping is zeer bijzonder geweest, ook het ambt waartoe hij geroepen werd, doch dat neemt niet weg, dat ze zeer leerzaam voor ons allen is.

We hebben te beseffen, dat we alleen in diepe boetvaardigheid en oefening van de geloofs-gemeenschap met Christus, Die de goede belijdenis heeft afgelegd ander vele getuigen, wettig zullen strijden en wettig der Waarheid getuigenis zullen geven. Alleen zo kan ons recht voor des Heeren ogen zijn. En ons werken, getuigen en strijden zal daarvan ook de kenmerken moeten dragen. Strijden we, of getuigen we zonder uit dit wonder te leven, zullen we herhaaldelijk vervallen in een politieke strijd en verre zijn van de strijd des geloofs, welke gestreden wordt met het wettige wapen en in de wettige wapenrusting.

Hier gemeente bedreigen ons telkens weer grote gevaren! Voor we er erg in hebben kunnen we verkeren in een verkeerde sfeer en strijden op onzuivere wijze. Het proces, dat de synode aangedaan is en in hoger beroep nog wordt voortgezet, moet ons zijn een baken in zee, waar het veroordeeld wordt door het profetisch getuigenis Wat zal men dan antwoorden de boden des volks? 'Dat de HEERE Sion gegrond heeft, opdat de bedrukten Zijns volks een toevlucht daarin hebben zouden'. (Rs. 14 : 32.) Toen de boden der Filistijnen in Jeruzalem kwamen om te trachten over te halen om gemene zaak te maken tegen de overheerser, was dat het profetisch bescheid, waarmee ze konden wederkeren. Oefening van geloof en gebed zijn ons nodig, altijd weer, om ook in deze te wandelen voor Gods aangezicht in 't vrolijk levenslicht. Laat ons onszelf doorzoeken en onderzoeken en ons keren tot de Heere, onze God. Opdat Hij ons, die het om erkening der belijdenis te doen is, (hetgeen eerst nodig is, zal de kerk waarlijk Kerk zijn), persoonlijk en gemeenschappelijk brengen, houden of wederbrengen op de plaats, waar Jesaja stond, toen zijn mond geopend werd om Gods getuige te zijn op het erf zijns volks. Daartoe vervulle de Geest der genade en der gebeden onze harten!

Amen